

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Історії і культурології

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»**

**напряму підготовки 6.060103 «Гідротехніка (Водні ресурси)» та
6.060101 Будівництво (спеціальності «Водопостачання та водовідведення»)**

**інститут, факультет, відділення Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова, інженерної екології міст, денне
відділення, центр заочного навчання**

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія України» для студентів I курсу денної і заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за галуззю знань 0601 «Будівництво та архітектура» напрямів підготовки 6.060103 Гідротехніка (Водні ресурси)» та 6.060101 Будівництво (спеціальності «Водопостачання та водовідведення»).

Розробник:

канд. іст. наук, доцент кафедри історії і культурології М. В. Яцюк

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії і культурології.

Протокол № 6 від «24» січня 2013 р.

Схвалено Науково-методичною комісією ф-ту ІЕМ з напрямів підготовки 6.060103 Гідротехніка (Водні ресурси)» та 6.060101 Будівництво (спеціальності «Водопостачання та водовідведення») Науково-методичної Ради факультету ІЕМ.

Протокол № 1 «4» вересня 2013 року.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0601 «Будівництво та архітектура»	Нормативна	
	Напрями підготовки 6.060103 «Гідротехніка (Водні ресурси)»; 6.060101 Будівництво (спеціальність «Водопостачання та водовідведення»)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 7.06010302 «Раціональне використання і охорона водних ресурсів»; 7. 06010108 «Водопостачання та водовідведення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачено навчальним планом не денному відділенні. На заочному відділенні – контрольна робота (тест-зошит)		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	4 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		72 год.	92 год.
Індивідуальні завдання:			
-	6 год.		
Вид контролю: іспит			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% до 67%.

для заочної форми навчання – 9,2% до 90.8%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія України» є:

- залучення до фундаментальних засад державотворення, соціально-політичних та етнічних процесів в Україні;
- розвиток історичного мислення;
- пробудження відчуття власної причетності до державотворчих прагнень українського народу;
- формування уміння орієнтуватися у світі міжетнічних відносин з позицій гуманізму;
- виховання патріотизму, етнічної толерантності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія України» є:

- володіння інформаційними структурами;
- вміння здійснювати пізнавальні процеси;
- відтворення процесів репродуктивного мислення;
- оволодіння мотиваційними процесами;
- вміння орієнтуватись в сучасному суспільно-політичному житті;
- знаходити аналогію сучасних проблем в історичному минулому і пропонувати шляхи їх вирішення;
- застосовувати набуті знання у спілкуванні, дискусіях, обговоренні питань сучасності;
- гуманістичні ціннісні орієнтири в житті;
- знання періодизації, концептуальних проблем історії України, основних термінів і понять, дат і дійових осіб українського державотворення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

- історіософські концепції щодо формування та розвитку українського етносу;
- основні закономірності, суть і наслідки етапів і процесів українського державотворення;
- історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежної України;
- історичні аспекти появи чисельних етносів в Україні, найбільш характерні риси їх спілкування між собою, в рамках держави;
- зародження історично української соціальної системи, наявність в ній ознак міжнародного впливу, поєднання історичного і сучасного;
- об'єктивні умови і суб'єктивні фактори в процесах гуманітарного, політичного життя народу;
- формування і розвиток історико-етнографічних регіонів України;
- історичні процеси в міграційних та еміграційних явищах українців;
- історію та історіографію в еволюції, їх місце і роль в гуманізації діяльності людини, громадянина;
- історію формування соціальних груп та їх роль в створенні оригінальної форми державності;

- основні закономірності розвитку державності, етносів в Україні;
- визначальні тенденції розвитку освіти, науки, техніки як фундаментальних основ рівня життя українського етносу;
- історію формування та діяльності громадських, культурологічних, освітніх, політичних організацій українського народу;
- еволюцію, закономірність, ефективність розвитку (за періодами) державності України.

Вміти:

- аналізувати історичні джерела та історіографічну літературу;
- використовувати ознаки соціально-історичних епох та критерії причинно-наслідкових зв'язків історичних процесів;
- визначати періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в Україні;
- аналізувати сучасні документи та історичні матеріали, що відтворюють закономірності попереднього життя українського народу, визначати особливості сучасного соціально-політичного розвитку українського суспільства та його перспективу;
- узагальнювати наукову інформацію історичного, політичного, гуманітарного характеру;
- використовувати методи соціальних досліджень;
- визначати належність себе та учасників спільної діяльності до певного етносу;
- з врахуванням визначеної належності себе та оточуючих до певного етносу підтримувати сприятливий психологічний клімат при здійсненні спільної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМ 1.1 Етнічна ідентифікація. Періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в українських землях

1. Джерела та історіографія історії України.
2. Українська етнологія: теорія та сучасна практика.
3. Освіта і наука в українській духовності.
4. Етнографічні студії в контексті історії України.
5. Українці і світ.

ЗМ 1.2 Суспільно-політичний розвиток українського народу в контексті визначальних тенденцій розвитку державності України

6. Українське державотворення: етапи та особливості.
7. Українство у боротьбі з національним та соціальним гнобленням.
8. Історичні студії економічного розвитку України.
9. Геополітичне становище України: історія та сучасність.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	к/р	с.р.
Модуль 1. Історія України												
Змістовий модуль 1. Етнічна ідентифікація. Періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в українських землях												
Тема 1. Джерела та історіографія історії України	12	2	2	-	-	8	11	1	1	-	-	9
Тема 2. Українська етнологія: теорія та сучасна практика	14	2	2	-	-	10	12	1	1	-	-	10
Тема 3. Освіта і наука в українській духовності	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 4. Етнографічні студії в контексті історії України	10	2	1	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Українці і світ	8	1	1	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Поточний контроль	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	54	9	9	-	-	36	54	3	2	-	-	49
Змістовий модуль 2. Суспільно-політичний розвиток українського народу в контексті визначальних тенденцій розвитку державності України												
Тема 6. Українське державотворення: етапи та особливості	15	3	3	-	-	9	14	1	1	-	-	12
Тема 7. Українство у боротьбі з національним та соціальним гнобленням	13	2	2	-	-	9	14	1	1	-	-	12
Тема 8. Історичні студії економічного розвитку України	13	2	1	-	-	9	13	1	-	-	-	12
Тема 9. Геополітичне становище України: історія та сучасність	13	2	2	-	-	9	13	-	-	-	-	13
Поточний контроль	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	54	9	9	-	-	36	54	3	2	-	6	49
Усього годин	108	18	18	-	-	72	108	6	4	-	6	92

6. Теми практичних занять

Зміст	Кількість годин	
	6.060103 Гідротехніка (Водні ресурси)» та 6.060101 Будівництво (спеціальності «Водопостачання та водовідведення»)	
	Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. «Історія України»	18	2
ЗМ 1.1 Етнічна ідентифікація. Періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в українських землях	9	1
Тема 1. Джерела та історіографія історії України	2	1
Тема 2. Українська етнологія: теорія та сучасна практика	2	-
Тема 3. Освіта і наука в українській духовності	2	-
Тема 4. Етнографічні студії в контексті історії України	1	-
Тема 5. Українці і світ	1	-
Поточний контроль ЗМ 1.1	1	-
ЗМ 1.2. Суспільно-політичний розвиток українського народу в контексті визначальних тенденцій розвитку державності України	9	2
Тема 6. Українське державотворення: етапи та особливості	3	1
Тема 7. Українство у боротьбі з національним та соціальним гнобленням	2	1
Тема 8. Історичні студії економічного розвитку України	1	-
Тема 9. Геополітичне становище України: історія та сучасність	2	-
Поточний контроль ЗМ 1.2	1	-

7. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

8. Самостійна робота

Для опанування матеріалу дисципліни «Історія України» окрім лекційних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу необхідно приділяти самостійній роботі.

Основними видами самостійної роботи студента є – вивчення додаткової літератури, робота з довідковими матеріалами, підготовка до практичних занять, підготовка до поточного й підсумкового контролю, виконання самостійного завдання.

Зміст	Кількість годин	
	6.060103 Гідротехніка (Водні ресурси)» та 6.060101 Будівництво (спеціальності «Водопостачання та водовідведення»)	
	Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. «Історія України»	72	98
ЗМ 1.1 Етнічна ідентифікація. Періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в українських землях	36	49
Тема 1. Джерела та історіографія історії України	8	9
Тема 2. Українська етнологія: теорія та сучасна практика	10	10
Тема 3. Освіта і наука в українській духовності	6	10
Тема 4. Етнографічні студії в контексті історії України	6	10
Тема 5. Українці і світ	6	10
ЗМ 1.2. Суспільно-політичний розвиток українського народу в контексті визначальних тенденцій розвитку державності України	36	49
Тема 6. Українське державотворення: етапи та особливості	9	12
Тема 7. Українство у боротьбі з національним та соціальним гнобленням	9	12
Тема 8. Історичні студії економічного розвитку України	9	12
Тема 9. Геополітичне становище України: історія та сучасність	9	13

9. Індивідуальні завдання

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання студентами заочної форми навчання у вигляді тест-зошита. Метою виконання роботи є закріплення теоретичних знань з дисципліни та набуття практичних навичок самостійної роботи з рекомендованою до вивчення літературою.

Пропонований тест-зошит є письмовою формою опрацювання головних проблем дисципліни «Історія України», яка дозволяє студентам заочної форми навчання удосконалювати процес вивчення історії нашої країни.

Тест-зошит покликаний також вдосконалити систему перевірки та оцінки рівня знань студентів-заочників. Під час підготовки тестових завдань укладачі виходили з сучасних вимог до оптимізації різних форм навчального процесу в системі вищої школи, спиралися на сучасні програми та тематичне планування матеріалу з вузівських курсів історії України, а також на найновіші публікації з актуальних проблем української історії.

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у вигляді тест-зошита у I-му семестрі.

Контрольна робота вважається зарахованою, якщо студент виконав завдання в повному обсязі та отримав відповідний результат.

Зарахована тестова робота є допуском для студентів заочної форми навчання до екзамену у I-му семестрі.

10. Методи навчання

Теоретичні і практичні положення дисципліни вивчаються студентами в процесі роботи над лекційним курсом, при підготовці до практичних занять, самостійній роботі з навчальною літературою.

Вивчення дисципліни «Історія України» відноситься до циклу загальноосвітніх і загальнонаукових дисциплін гуманітарного спрямування.

Окремі теми дисципліни вивчаються з різним ступенем поглиблення та деталізації, що передбачено цією робочою програмою. Поточний модульний контроль проводиться методом виконання студентами письмових модульних контрольних робіт.

Остаточна оцінка знань студентів з дисципліни – інтегральна (100-бальна).

11. Методи контролю

- 1) комплекти тестових завдань для поточного контролю;
- 2) завдання для модульних контрольних робіт;
- 3) питання для самостійної роботи;
- 4) питання та завдання ККР.

В організації навчального процесу застосовується поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюють під час практичних занять. Він має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з певних розділів (тем) навчальної програми і виконання конкретних завдань. Поточний контроль (тестування, усне опитування, доповіді) проводиться та оцінюється за питаннями, які винесені як на практичне (семінарське) заняття, так і на самостійну роботу.

Підсумковий контроль виконують з метою оцінювання результатів навчання студентів. Загальна оцінка кожного змістового Модулю складається з поточних балів і з балів виконання модульної екзаменаційної роботи.

Система оцінювання знань, вмій і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється із використанням наступних форм:

1. Оцінювання засвоєння питань для самостійного вивчення.
2. Проведення модульного контролю.
3. Проведення підсумкового екзамену.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	40	100
6	6	6	6	6	9	7	7	7		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Програма і плани семінарських занять з дисципліни «Історія України» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальностей 6.060101 – «Будівництво», 6.060103 – «Гідротехніка», 6.020107 – «Туризм») / Укл.: Л. М. Жванко, В. В. Жигло, Г. Г. Фесенко, М. В. Яцюк – Харків: ХНАМГ, 2008. – 28 с.

2. Методичні рекомендації для організації самостійної роботи з дисципліни «Історія України» (для студентів денної і заочної форм навчання спеціальностей 6.020107 – «Туризм», 6.030504 – «Економіка підприємництва», 6.030509 – «Облік і аудит», 6.030601 – «Менеджмент організацій і адміністрування», 6.040106 – «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування», 6.050701 – «Електротехніка та електротехнології», 6.050702 – «Електромеханіка», 6.060101 – «Будівництво», 6.060102 – «Архітектура», 6.060103 – «Гідротехніка», 6.070101 – «Транспортні технології», 6.080101 – «Геодезія, картографія та землеустрій», 6.180101 – «Готельно-ресторанна справа») / Укл.: Жванко Л. М., Рябченко О. Л., Яцюк М. В. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 26 с.

3. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Історія України» для студентів денної і заочної форм навчання спеціальностей 6.060101 – «Будівництво»; 6.060103 – «Гідротехніка»; 6.020107 – «Туризм» / Укл.: Жванко Л. М., Яцюк М. В. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 99 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бойко О. Історія України/ О. Бойко. – К.: «Академвидав», 2002. – 688 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
2. Гнатюк О. Прощання з імперією. Українські дискусії про ідентичність/ О. Гнатюк. – К.: «Академвидав», 2005. – 240 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2

3. Горелов М., Моця О. Цивілізаційна історія України/ М. Горелов, О. Моця. – К.: Критика, 2005. – 489 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
4. Історія України. Курс лекцій / під ред. М.В. Яцюка. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 270 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
5. Історія України: Словник-довідник/ під ред. М.В. Яцюка. – Харків: ХНАМГ, 2010. – 247 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
6. Литвин В. Історія України. Навчально-методичний посібник для семінарських занять/ В. Литвин. – К.: Знання, 2006. – 211 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
7. Лозко Г. Українське народознавство/ Г. Лозко. – К.: «Артек», 2006. – 360 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
8. Політична історія України / під ред. проф. В.І. Танцюри. – К.: «Академвидав», 2002. – 488 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
9. Світлична В. Історія України/ В. Світлична. – К.: Аграрна освіта, 2005. – 450 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
10. Семененко В.І. Історія України/ В.І. Семененко. – Харків: Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 740 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2

Допоміжна

1.Алексєєв Ю.М., Кульчицький С.В., Слюсаренко А.Г. Україна на зламі історичних епох/ Ю.М. Алексєєв, С.В. Кульчицький, А.Г. Слюсаренко. – К.: Знання, 2000. – 579 с.	ЗМ 1.2
2. Греченко В.А. Історія України (короткий нарис)/ В.А. Греченко. – Харків: Фоліо, 2002. – 260 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
3. Греченко В.А., Ярмиш О.М. Історія України. Всесвітня історія ХХ століття/ В.А. Греченко, О.М. Ярмиш. – Харків: Фоліо, 2004. – 450 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
4. Історія України: нове бачення: У 2 т./за ред. В.А.Смоля. Т.І-2. – К.: Наукова думка, 2005. – 680 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
5. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України 1917-1920 рр./ О.Л. Копиленко, М.Л. Копиленко. – К.: Критика, 2002. – 210 с.	ЗМ 1.2
6. Лановик Б.Д., Лазарович М.В. Історія України. Навчальний посібник./ Б.Д. Лановик, М.В. Лазарович – К.: Знання, 2001. – 670 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
7. Нагаєвський І. Історія української держави двадцятого століття./ І. Нагаєвський. – К.: «Наш час», 2003. – 430 с.	ЗМ 1.2
8. Слабошпицький М. З голосу нашої Клію./ М. Слабошпицький – К.: Наукова думка, 2000. – 245 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
9. Субтельний О. Україна: історія./ О. Субтельний. – К.: Либідь, 2004. – 850 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2
10. Україна і світ: Історія господарства від первісної доби і перших цивілізацій до становлення індустріального суспільства: Навч. посіб. / за ред Б.Д. Лановика.— К: Критика, 2004. – 539 с.	ЗМ 1.1, ЗМ 1.2

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://eprints.kname.edu.ua	Усі ЗМ
---	--------

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни
«Історія України»

**напряму підготовки 6.060103 «Гідротехніка (Водні ресурси)» та
6.060101 Будівництво (спеціальності «Водопостачання та водовідведення»)**

Розробник: **ЯЦЮК** Микола Володимирович

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 141 б

Підп. до друку 09.10.2013 р.
Друк на ризографі
Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 0,5
Зам. № 9462

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4064 від 12.05.2011 р.